

Și-i puse mama numele: Făt-Frumos din lacrimă. Și crescú și se făcu mare ca brazilor codrilor. Creștea într-o lună cât alții într-un an.

Când fu destul de mare, puse să i se facă un buzdugan de fier, îl aruncă în sus de despică bolta cerului, îl prinse pe degetul cel mic și buzduganul se rupse-n două. Atunci porunci să i se facă altul, mai greu – îl aruncă în sus aproape de palatul de nori al lunii; căzând din nori, nu se rupse de degetul voinicului.

Atunci Făt-Frumos își luă ziua bună de la părinți, ca să se ducă să se bată el singur cu oștile împăratului dușman. Îmbracă haine de păstor, cămașă de borangic, țesută în lacrimile mamei sale, mândră pălărie cu flori, cu mărele rupte de la gâturile fetelor de împărați, își puse-n brâu verde un fluier de doine și altul de hore și, când era soarele de două sulțe pe cer, plecă în lumea largă.

Pe drum horea și doinea, iar buzduganul și-l arunca să spintece norii, de cădea departe, cale de-o zi. Văile și munții se mirau auzindu-i cântecele, apele și ridicau valurile mai sus ca să-l asculte, izvoarele își tulburau adâncul pentru ca fiecare undă să-l audă, fiecare undă să poată cânta ca dânsul.

Spre seara zilei a treia, buzduganul, căzând, se izbi de o poartă de aramă și făcu un vuiet puternic și lung. Poarta se sfărâmă și voinicul intră. Luna răsărise dintre munți și se oglindea într-un lac mare și limpede, ca seninul cerului. În fundul lui se vedea sclipind un nisip de aur, iar în mijlocul lui, pe o insulă de smarald, înconjurat de un crâng, se ridica un mândru palat de marmură ca laptele. O luntre aurită veghea pe undele limpezi ale lacului, lângă poartă. Făt-Frumos se sui în luntre și, vâslind, ajunse până la scările de marmură ale palatului. Pătruns acolo, văzu în boltele scărilor candelabre cu sute de brațe, și-n fiecare braț ardea câte o stea de foc. Pătrunse în sală. În mijlocul ei se afla o masă pe care erau vase săpate din câte-un singur mărgăritar mare; iar boterii care ședeau la masă în haine aurite, pe scaune de catifea roșie, erau frumoși ca zilele tinereții și votoși ca horele. Dar mai ales unul dintre ei, cu fruntea încununată cu un cerc de aur, bătut cu diamante, era frumos ca luna unei nopți de vară. Dar mai mândru era Făt-Frumos.

— Bine-ai venit, Făt-Frumos! zise împăratul.

— Bine te-am găsit, împărate. Am venit să ne luptăm, fiindcă destul ai viclenit asupra tatălui meu.

Fata scoase din fundul unei lăzi vechi o cute¹, o perie și o năframă.
A doua zi de dimineață i se împlinise lui Făt-Frumos anul. Baba trebuia să-i dea unul din cei șapte cai și să-l lase să plece. Pe când prânzeau, baba teștă până în grajd, scoase întinile din cei șapte cai și le puse pe toate într-un mânăz slab, căruia-i priveai prin coaste. Făt-Frumos se ridică de la masă și, urmând îndemnul babei, se duse să-și aleagă calul. Căi fără inimă erau de un negru strălucit, în timp ce mânăzul stătea culcat într-un colț.

— Pe acesta-l aleg eu, zise Făt-Frumos, arătând spre calul cel slab.

— Da' cum, Doamne iartă-mă, să slujești tu degeaba? zise baba cea vicleană. Alege-ți unul dintre căi ăștia frumoși... oricare-ar fi, ți-l dau.

— Nu, pe acesta-l vreau, zise Făt-Frumos.

Baba scrâșni din dinți.

— Hai, ia-ți-l! zise-n sfârșit.

Făt-Frumos se urcă pe cal cu buzduganul pe umeri și zbură ca un gând, ca o vîjlele printre vârtejurile de nisip ce se ridicau în urmă-i. Într-o pădure îl aștepta fata fugită. Făt-Frumos o urcă pe cal și gontră mai departe. Noaptea inundase pământul cu aerul ei cel negru și răcoare.

— Mă arde-n spate! zise fata.

Făt-Frumos se uită înapoi. Dintr-o volbură înaltă, verde, se vedeau nemșcați doi ochi de jăratic, din care teșeau raze roșii ca focul.

— Aruncă peria, zise fata.

Făt-Frumos o ascultă. Și, deodată, văzură că în urma lor se ridică o pădure neagră și densă, înfiorată de un lung freamăt de frunze și de un urlet flămând de lupt.

— Înainte! îi strigă Făt-Frumos calului.

Făt-Frumos zbură... zbură necontentit.

— Mă arde-n spate! zise fata c-un gemăt apăsător.

Făt-Frumos se uită și văzu o bufniță mare și sură, din care nu străluceau decât ochii roșii, ca două fulgere.

— Aruncă cutea, zise fata.

¹ Piatră dură, cu care se ascuțea, pe vremuri, coasa (n. red.).

Cerul încărungi de nori, vântul începu a geme rece și a scutura casa cea mică. Șerpi roși rupeau trăsind poala neagră a norilor, apele păreau că latră, numai tunetul cânta adânc. Prin acel întuneric des și nepătruns, Făt-Frumos vedea albind o umbră de argint, cu păr de aur despletit, rătăcind, cu mâinile ridicate și palidă. Făt-Frumos o luă pe brațe și începu să fugă cu ea prin furtună. Ajuns lângă grădina împăratului, o puse în luntre, ducând-o ca-ntr-un leagăn peste lac, smulse iarbă și flori din grădina și-i clădi un pat, în care-o așeză ca-ntr-un cuib.

Pe fruntea ei netedă și albă, Făt-Frumos presăra câteva flori albastre, apoi șezu alături cu ea și-ncepu a dointi încet. Către amiază, ea deschise ochii încă plini de visuri și-nținzându-se somnoroasă zise încet, zâmbind:

— Tu ești aici?

— Ba nu sunt aici, nu vezi că nu sunt aici? zise el, lăcrimând de fericire.

Apoi o duse la împărat și i-o arătă, spunându-i că-l miteasa lui. Împăratul zâmbi, apoi îl luă de mână pe Făt-Frumos, ca și când ar fi vrut să-i spună ceva în taină, și-l trase la o fereastră mare, pe care vedea lacul cel întins. Dar nu-i spuse nimic, doar se uită spre lacul și ochii i se umplură de lacrimi.

— Plângi, împărate? zise Făt-Frumos. De ce?

— Făt-Frumos, zise împăratul, binele ce mi l-ai făcut nu ți-l pot plăti nici cu lumina ochilor, oricât de scumpă mi-ar fi, și cu toate astea vin să-ți cer și mai mult.

— Ce, împărate?

— Iubesc o fată frumoasă, dulce ca visele mării – fata Genarului, om mândru și sălbatic, care își petrece viața vânând prin păduri bătrâne. O, pe cât e de aspru el, pe atât e de frumoasă fata lui! Orice încercare de a o răpi a fost în zadar. Încearcă și tu!

— Împărate luminat, ai noroc că Făt-Frumos ți-e frate de cruce. Hai, că mă duc eu să răpesc pe fata Genarului.

Și-și luă cai ageri, cai cu suflet de vânt, Făt-Frumos, și era să plece. Anunci miteasa lui – Ileana o chema – îi zise încet la ureche:

— Nu uita, Făt-Frumos, că pe cât vei fi tu departe, eu voi tot plânge.

El se uită cu milă la ea, o mângâie, dar apoi se avântă pe șaua calului și plecă în lume.

